

Αρ. 46 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2019

15νήμερη έκδοση για το Μόναχο

Χρυσό κύπελλο ο 9χρονος Χρήστος Νίτσας, ασημένιο η αδερφή του Δέσποινα

Στο διεθνές Πρωτάθλημα στο Reutlingen Tübingen Pokal #CretiCup2019 το Σάββατο στις 19.01.2019 ο μόλις 9 χρονών μαθητής του 1ου Δημοτικού Σχολείου Χρήστος Νίτσας (TSV Dachau 1865) κατέκτησε με την Εθνική Βαυαρίας Bayerische Taekwondo Union το χρυσό Κύπελλο .

Η αδερφή του, μαθήτρια Γ Λυκείου (είχε επιλεγεί από το Δορυφόρο στα πρόσωπα του 2018) κέρδισε το ασημένιο μετάλλιο !!!

Θερμά συγχαρητήρια και στους δυο

Φτωχότερη Περιφέρεια η Ανατολική Μακεδονία- Θράκη. Το υψηλότερο ΑΕΠ η Αττική

Στις 16.378 ευρώ ανήλθε το κατά κεφαλήν ΑΕΠ στη χώρα το 2016, οριακά μειωμένο (0,02%) σε σύγκριση με τις 16.381 ευρώ το 2015.

Το **υψηλότερο** κατά κεφαλήν ΑΕΠ καταγράφεται στην **Αττική** με 22.204 ευρώ (-0,1% σε σχέση με το 2015) και στις επόμενες δύο θέσεις στο σύνολο των περιφερειών είναι το **Νότιο Αιγαίο** με 17.769 ευρώ (-2,8%) και τα **Ιόνια Νησιά** με 15.182 ευρώ (+0,3%).

Ακολουθούν, η **Στερεά Ελλάδα** με 14.727 ευρώ (+3%), η **Δυτική Μακεδονία** με 14.361 ευρώ (-8,9%), η **Κρήτη** με 13.811 ευρώ (-1,8%), η **Πελοπόννησος** με 13.579 ευρώ (+1%), η **Κεντρική Μακεδονία** με 12.880 ευρώ (+1,7%), η **Θεσσαλία** με 12.662 ευρώ (+1,2%), το **Βόρειο**

Αιγαίο με 12.266 ευρώ (-3,4%), η **Δυτική Ελλάδα** με 12.058 ευρώ (-0,8%), η **Ήπειρος** με 11.785 ευρώ (+1,5%) και η **Ανατολική Μακεδονία- Θράκη** με **11.432 ευρώ (+1,3%)**.

Εν κατακλείδι, η **διαφορά** μεταξύ της πλουσιότερης (Αττική) και της φτωχότερης (Ανατολική Μακεδονία- Θράκη) περιφέρειας της χώρας είναι **6.337 ευρώ**.

Σύμφωνα επίσης με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για τους περιφερειακούς λογαριασμούς, η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) στο σύνολο της χώρας ανήλθε το 2016 σε 154,044 δισ. ευρώ και μειώθηκε κατά 1,6% σε σχέση με το 2015. Η ΑΠΑ αυξήθηκε μόνον σε Στερεά Ελλάδα (1,6%) και Κεντρική Μακεδονία (0,1%). Τη μεγαλύτερη μείωση παρουσίασαν οι περιφέρειες της Δυτικής Μακεδονίας (10,8%), του Νότιου Αιγαίου (3,5%) και του Βόρειου Αιγαίου (3,1%).

Όσον αφορά στη συμμετοχή των περιφερειών στη δημιουργία της ΑΠΑ, το μεγαλύτερο μερίδιο κατέχει η Αττική με 47,5% και ακολουθεί η Κεντρική Μακεδονία με 13,7%, ενώ τη μικρότερη συμμετοχή έχουν τα Ιόνια Νησιά με 1,8% και το Βόρειο Αιγαίο με 1,4%.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Την υποψηφιότητά του για την Προεδρία της δεύτερης μεγαλύτερης ποδοσφαιρικής ομάδας του Μονάχου, την 1860, ανακοίνωσε ο Σάκης Στιμονιάρης

Θα είναι η δεύτερη φορά που το μέλος του εποπτικού συμβουλίου της ομάδας θα θέσει υποψηφιότητα. Η πρώτη ήταν το 2015, στην οποία είχε επικρατήσει ο σημερινός Πρόεδρος Robert Reisinger .

Ο Στιμονιάρης (Πρόεδρος του συμβουλίου εργαζομένων της MAN στο σύνολό της) είναι εκπρόσωπος τύπου του μεγαλομέτοχου της ομάδας Hasan Ismaik .

Πάντως ψηφοφορία μεταξύ των δυο στη συνέλευση των μελών που προορίζεται για το καλοκαίρι δεν θα γίνει.

Το εποπτικό συμβούλιο αναμένεται να προτείνει και πάλι τον Robert Reisinger ο οποίος πρέπει να ψηφιστεί με απλή πλειοψηφία. Αν δεν λάβει τις ψήφους τότε θα ανοίξουν οι δρόμοι για τον Αθανάσιο (Σάκη) Στιμονιάρη.

Το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε να ξεκινήσουν οι εργασίες για τη νέα γραμμή του U-Bahn 9 - τι αποφάσισε σήμερα το Δημοτικό Συμβούλιο

Η ολομέλεια του Δημοτικού Συμβουλίου του Μονάχου αποφάσισε σήμερα να ξεκινήσουν οι εργασίες για την κατασκευή της νέας γραμμής του υπόγειου σιδηρόδρομου 9. Επιπλέον, το δημοτικό συμβούλιο ψήφισε υπέρ της επέκτασης του U5 στο Freiham.

Νέα γραμμή U9, επέκταση του U5

Το πιο σημαντικό έργο στο πλαίσιο αυτό είναι η νέα γραμμή U9, η οποία θα ανακουφίσει, μετά την ολοκλήρωσή της, τις γραμμές U3 και U6. Η διαδρομή θα οδηγήσει από το Dietlinden στην Implerstraße μέσω του κέντρου της πόλης. Νέοι σταθμοί πρόκειται να κατασκευαστούν, μεταξύ άλλων, στο Pinakotheken, στην Elisabethplatz και στην Esperantoplatz. Η νέα γραμμή στο χρόνο θα σταματάσει και στον κεντρικό σταθμό. Η πραγματοποίηση του U9 δεν μπορεί να αναμένεται πριν από το τέλος της δεκαετίας του 2030.

Επέκταση της γραμμής U5 από Laimer Platz στο Pasing, η επίσημη έναρξη της κατασκευής θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί ήδη 2021. Τώρα θα εξεταστεί κατά πόσο θα επεκταθεί πέρα από αυτό στο Freiham. SWM και MVG και το Τμήμα Πολεοδομίας και κανόνων δόμησης πρέπει ως εκ τούτου να κάνει μια προμελέτη για την επέκταση

του U5-West στο κέντρο της Freiham συμπεριλαμβανομένων των μεγάλων εγκαταστάσεων και πάρκινγκ. Για να γεφυρωθεί το χάσμα εν τω μεταξύ, θα δοκιμαστεί μια γρήγορη γραμμή λεωφορείου μεταξύ του Freiham και του κέντρου του Μονάχου.

Αναβάθμιση κεντρικών σταθμών του μετρό
Ο σταθμός του μετρό Sendlinger Tor βρίσκεται ήδη σε φάση μεγάλης ανακαίνισης. Οι σταθμοί του μετρό στην Odeonsplatz, τον κεντρικό σιδηροδρομικό σταθμό και το Theresienwiese πρόκειται να ακολουθήσουν. Η επέκταση αυτών των γραμμών είναι πιθανό να αυξήσει τον αριθμό των επιβατών, ειδικά σε αυτούς τους σταθμούς.

Επέκταση του U4 και της νέας γραμμής U26

Η επέκταση του U4 από το Arabellapark στην Engelschalking περιλαμβάνεται ήδη στο σχέδιο τοπικών μεταφορών. Επιπλέον, πρέπει να εξεταστεί κατά πόσον μια επέκταση πέρα από το S8, για παράδειγμα στο Messestadt West, έχει νόημα.

U26

Σύμφωνα με προηγούμενες μελέτες, μια σύνδεση μεταξύ του Kieferngarten (U6) και θα μπορούσε να ανακουφίσει με τέσσερις νέους σταθμούς την κυκλοφορία στην περιοχή αυτή. Ειδικά καθώς δημιουργείται ένας νέος οικισμός στην περιοχή των πρώην στρατοπέδων. Μέχρι στιγμής, ωστόσο, δεν υπάρχει ακόμη συγκεκριμένη διαδρομή εδώ.

100 χρόνια Circus Krone στο Μόναχο

Το 1905 το ιδρύει ο Carl Krone (1870-1943) και από το 1919 έχει την έδρα του στο Μόναχο, στο Marsfeld.

Με την ολοκλήρωση του χειμερινού προγράμματος θα μεταφερθεί, στις 4 Απριλίου, στην Theresienwiese

Το πρόγραμμα <https://www.circus-krone.com/>

Foto: Circus Krone

www.doryforos.org

Καθημερινά νέα από τον Ελληνισμό και την πόλη του Μονάχου

Και στο Μόναχο οι μαθητές στους δρόμους για τον κίνδυνο της κλιματικής αλλαγής

Φωτο Silvia Sandow

"Fridays for Future" Αποχή από τα μαθήματα για τον κίνδυνο της κλιματικής αλλαγής
Δεν πάνε στα σχολεία οι μαθητές των γερμανικών σχολείων για δυο Παρασκευές, έτσι ώστε να εκφράσουν τη διαφωνία και αγωνία τους για την κλιματική αλλαγή.

Πρότυπο των διοργανωτών (όπως αναφέρουν στην ιστοσελίδα τους) είναι η μαθήτριά Greta Thunberg. Η 16χρονη από τη Σουηδία απέχει εδώ και μήνες τις Παρασκευές από τα μαθήματά της με στόχο να ευαισθητοποιήσει τους συμμαθητές και την κοινή γνώμη να λάβουν μέτρα προστασίας για το περιβάλλον.

Με αφορμή την Greta Thunberg σε πολλές πόλεις παγκοσμίως μαθητές επιλέγουν τις Παρασκευές για συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας μπροστά από τα κοινοβούλια.

www.doryforos.org

Καθημερινά νέα από τον Ελληνισμό και την πόλη του Μονάχου

Γερμανία: Αυξήθηκαν κατά 8.000 τα μέλη του συνδικάτου Μετάλλου (IGM)

Η μεγαλύτερη συνδικαλιστική οργάνωση IGM αύξησε τον αριθμό μελών της κατά 8.000 φθάνοντας το ρεκόρ των 2,27 εκ μελών.

Τα μέλη πλήρωσαν στο συνδικάτο συνδρομές που έφθασαν τα 585 εκ € από τα οποία τα 40 εκ

€ επιστράφηκαν σε μέλη που συμμετείχαν σε απεργίες (κάλυψη μισθού).

Το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων κατευθύνθηκε στη διοίκηση, στο προσωπικό αλλά και στην αγορά ακινήτων.

Το κουδούνι του κινδύνου κρούει ο Πρόεδρος των συνδικάτων όσον αφορά την αλλαγή των IX σε ηλεκτροκίνητα καθώς αυτό αν δεν προσεχτεί μπορεί να κοστίσει και 150.000 από τις 850.000 θέσεις εργασίας στην ατυοκινητοβιομηχανία.

Πηγή: Frankfurter Rundschau

Σε τι κατοικίες ζουν οι πολίτες στη Γερμανία

40,6 εκ κατοικίες υπάρχουν στη Γερμανία σύμφωνα με τα νέα στατιστικά στοιχεία της ομοσπονδιακής στατιστικής υπηρεσίας. Σε 16,8 εκ κατοικίες ζει μόνο ένα άτομο ενώ σε 13,7 εκ κατοικίες δυο άτομα.

Σχεδόν το 1/5 των κατοικιών είναι κατοικίες που χτίστηκαν πριν το 1949 (Altbau)

Σχεδόν το 1/4 των κατοικιών (25,9%) θερμαίνεται με πετρέλαιο.

58% των νοικοκυριών ζει σε ενοίκιο ενώ ιδιαίτερα υψηλό είναι το ποσοστό των μονογονεϊκών οικογενειών (81%) που νοικιάζει διαμέρισμα.

Οικογένειες με παιδιά ζουν σε κατοικίες με μ.ο. 121,7 τ.μ. ενώ μονογονεϊκές οικογένειες σε μ.ο. 84,4 τ.μ.

Γερμανία: Στα 83 εκατομμύρια ο πληθυσμός το 2018

Τέλος του 2018, σύμφωνα με εκτίμηση της Ομοσπονδιακής Στατιστικής Υπηρεσίας (Destatis), περίπου 83 εκατομμύρια άνθρωποι κατοικούσαν στη Γερμανία. Μέχρι το τέλος του 2017, ήταν 82,8 εκατομμύρια. Ως εκ τούτου, παρά την υπογεννητικότητα και λόγω της έλευσης μεταναστών ο πληθυσμός της Γερμανίας έφτασε στα τέλη του 2018 στο υψηλότερο αριθμό από τη χρονιά της γερμανικής ενοποίησης.

Ο αριθμός των παιδιών που γεννήθηκαν το 2018 θα αυξηθεί συγκρατημένα σε σχέση με το προηγούμενο έτος ενώ αισθητά θα αυξηθεί ο αριθμός των θανάτων. Εκτιμάται ότι θα υπάρξουν 785.000 έως 805.000 γεννήσεις και 950.000 έως 970.000 θάνατοι το 2018. Συγκριτικά, το 2017 ο αριθμός των γεννήσεων ήταν 785.000, ο αριθμός των θανάτων 932.000.

Ο "ισολογισμός" αριθμός των αφίξεων και αναχωρήσεων από τη Γερμανία εκτιμάται ότι το 2018 θα είναι μεταξύ +340.000 και +380.000 ατόμων. Αυτό θα σήμαινε ότι η "καθαρή" μετανάστευση θα μειωνόταν για τρίτη συνεχή χρονιά, μετά την εξαιρετικά μεγάλο αριθμό μετανάστευσης το 2015, φθάνοντας στο επίπεδο του 2012. Το 2017, 416.000 περισσότεροι άνθρωποι μετακόμισαν στη Γερμανία από ό, τι απομακρύνθηκαν.

Είναι σωστό να υπάρχουν θέσεις πάρκινγκ μόνο για γυναίκες ;

Την απάντηση στο συγκεκριμένο ερώτημα καλέστηκε να απαντήσει το Διοικητικό Δικαστήριο Μονάχου μετά από μήνυση που κατέθεσε ένας άντρας εναντίον της πόλης Eichstätt στην άνω Βαυαρία.

Η άποψή του στηριζόταν στη θεωρία της διάκρισης που γίνεται μεταξύ ανδρών και γυναικών κάτι το οποίο σύμφωνα με τον ίδιο δεν είναι σωστό για καμία από τις δυο πλευρές.

Στο δικαστήριο συμφώνησαν τελικά και οι δυο πλευρές ο Δήμος να αφαιρέσει τις πινακίδες από πάρκινγκ που είναι μόνο για γυναίκες.

Η συγκεκριμένη πόλη είχε τοποθετήσει πινακίδες σε ένα δημόσιο πάρκινγκ μετά από μια επίθεση που δέχτηκε μια γυναίκα.

Η συμφωνία - που αφορά μόνο τους δημόσιους χώρους και όχι π.χ. καταστήματα- προβλέπει ότι οι πινακίδες μπορούν να τοποθετηθούν μόνο αν έχουν ως παράκληση ή συμβουλή να διατεθεί το πάρκινγκ για γυναίκες.

Πηγή: NTV

Το "Hotel Mama" πρώτο στην κατηγορία κατοικίας φοιτητών στη Γερμανία

Όλο και περισσότεροι φοιτητές στη Γερμανία ζουν στο σπίτι των γονιών τους. Και αυτό είτε γιατί δεν μπορούν να πληρώσουν τα υψηλά ενοίκια είτε γιατί δεν βρίσκουν καν ελεύθερες κατοικίες/δωμάτια.

Το 1/3 των φοιτητών στη Γερμανία ζει

με συγγάτοικο σύμφωνα με έρευνα του CHE-Hochschulrankings. Συγκριτικά με το 2003 ο αριθμός των φοιτητών που ζουν με συγγάτοικο/ους αυξήθηκε κατά 9%.

Μόνο ένας στους 4 φοιτητές κατοικεί μόνος του ή με τον/την συντροφό του.

Στο Garching (φοιτητική περιοχή δίπλα στο Μόναχο) ζει σύμφωνα με την έρευνα το 50% των φοιτητών στο σπίτι των γονιών του όταν το 2003 το ποσοστό στη συγκεκριμένη κατηγορία ήταν 38%

Πηγή: CHE-Hochschulranking

Από τη διήμερη συνεδρίαση της ομάδας εργασίας για θέματα αλλοδαπών και ενσωμάτωσης του συνδικάτου Μετάλλου (IGM) στους χώρους της ακαδημίας Kritische στο Inzell. Μεταξύ και οι Έλληνες Σάκης Κρίκης (MAN) και Καλλιώς Χρήστος (BMW)

Η Μουσική στην Κόλαση

Στα στρατόπεδα η ανώτερη μορφή Τέχνης και οι μαζικές εξοντώσεις ενώθηκαν οριστικά και ακατάλυτα. Δεν μπορούμε, συνεχίζει, να μιλάμε για την Τέχνη της Φούγκας και να αγνοούμε το Άουσβιτς.

Για χρόνια ολόκληρα το θέμα παρέμενε ελάχιστα γνωστό στο ευρύ κοινό. Οι λεπτομέρειες της καθημερινής ζωής στα στρατόπεδα συγκέντρωσης θα αργούσαν πολύ να γίνουν ευρύτερα γνωστά πέρα από την Δίκη της Νυρεμβέργης. Ο κόσμος προσπαθούσε να συνέλθει από τον πόλεμο και πολλά από τα θύματα –όσα επέζησαν– προσπαθούσαν βυθισμένα στην φρίκη των όσων έζησαν μάλλον προσπαθούσαν να ξεχάσουν. Στη Γερμανία άλλωστε μέχρι τις μεγάλες δίκες για το Άουσβιτς η υπόθεση των Ναζί παρέμενε ένα τεράστιο ταμπού. Το 1960 ο Ιταλός τενόρος Emilio Jany ονόμασε την αυτοβιογραφική αφήγησή του Η Φωνή μου με έσωσε. Πρωτομιλάει για το θέμα. Το θέμα έμεινε για χρόνια ελάχιστα γνωστό στο ευρύ κοινό, ενώ οι επιστημονικές μελέτες και έρευνες δημοσιεύτηκαν κυρίως εκτός Γερμανίας. Σημαντική υπήρξε η συνεισφορά του φιλμ των Joseph Sargent και Daniel Mann *Playing for Time* (Αναβολή για την Ορχήστρα) που στηρίχτηκε στο συγκλονιστικό ομότιτλο βιβλίο της Εβραίας τραγουδίστριας και πιανίστριας Fania Fenelon. Η διασωθείσα από το Άουσβιτς συγγραφέας περιγράφει τη ζωή της ίδιας και πολλών άλλων γυναικών που σχημάτισαν μια από τις ορχήστρες του στρατοπέδου. Οι αναμνήσεις της συγγραφέως ακροβατούν ανάμεσα στα στενά περιθώρια της μουσικής πράξης, όπως αυτή επιβίωνε στο στρατόπεδο, και την άβυσσο της ανθρώπινης ψυχής, όπως αυτή εκδηλωνόταν καθημερινά σπέρνοντας τρόμο και θάνατο.

Σήμερα πλέον γνωρίζουμε πως τα στρατόπεδα των Auschwitz, Mauthausen, Dachaou, Buchenwald, Theresienstadt (Terezin) κ.α. είχαν μουσική δραστηριότητα και σώζονται πολλές φωτογραφίες, παρτιτούρες και αρχεία. Πολλά από αυτά, μάλιστα, είχαν και τον δικό τους ύμνο. Οι ορχήστρες των στρατοπέδων δημιουργήθηκαν με παρότρυνση των SS. Ρόλο έπαιξε και το γεγονός πως ανάμεσα στους διοικητές των στρατοπέδων υπήρχε ένα είδος ανταγωνισμού και οι δράσεις που αναπτύσσονταν στους χώρους ευθύνης τους

Ο Brecht αναρωτιέται κατά τη διάρκεια της εξορίας του στη Δανία
Στις σκοτεινές εποχές θα υπάρχει, άραγε, ακόμα τραγούδι;
Και συνεχίζει απαντώντας
Ναι, στις σκοτεινές εποχές θα υπάρχει ακόμα τραγούδι.
Που θα μιλάει για τις σκοτεινές εποχές.

μπορούσαν να επηρεάσουν τις προαγωγές τους, όπως και το ότι οι στρατιωτικές μπάντες που ήδη λειτουργούσαν είχαν φτωχό ρεπερτόριο, και συγκεκριμένο ωράριο εργασίας, ενώ οι αιχμάλωτοι ήταν διαθέσιμοι σε 24ωρη βάση.

Τα πρώτα μουσικά σχήματα αποτελούνταν από μουσικούς που έπαιζαν όργανα κατασχεμένα από κοντινές πόλεις. Αργότερα οι οικογένειες των αιχμαλώτων παρείχαν τα όργανα ελπίζοντας σε κάποια στοιχειώδη ανταλλάγματα όπως καλύτερη ή περισσότερη τροφή, απαλλαγή από καταναγκαστική εργασία, ή κάποια στοιχειώδη περίθαλψη (αν και μάλλον φαίνεται πως το μόνο αντάλλαγμα ήταν η δυνατότητα παράτασης της ζωής τους). Πολλοί αιχμάλωτοι αργότερα έφταναν, ανύποπτοι, στα στρατόπεδα με τα όργανά τους. Ειδικά στην Πολωνία, το γεγονός πως μεγάλο μέρος των μουσικών συνελήφθη, έκανε τα μουσικά σχήματα των στρατοπέδων στα οποία αυτοί εγκλείστηκαν πολυπληθή και ανέβασε το επίπεδό τους. Στο Άουσβιτς το αρχικό σχήμα των 7 μουσικών δεν άργησε να φτάσει τον αριθμό των 120. Στη αρχή απαγορευόταν σε Εβραίους να συμμετέχουν και μόλις το 44 άρχισε να στελεχώνεται η ορχήστρα με Εβραίους μουσικούς λόγω και της μετακίνησης των Πολωνών σε πολλά άλλα στρατόπεδα.

Τα διασωθέντα ντοκουμέντα και οι μαρτυρίες των ελάχιστων που επιβίωσαν συνθέτουν μία εικόνα “μουσικής στην Κόλαση”

‘Ο διοικητής του στρατοπέδου Kramer ξέσπασε σε κλάματα όταν παίξαμε το Ονειροπόλημα του Schumann. Ο Kramer έριξε στους θαλάμους αερίων 24000 ανθρώπους. Όταν κουραζόταν από τη δουλειά του, ερχόταν σε μας και άκουγε Μουσική’. (Από συνέντευξη της F. Fenelon)

Η μουσική είχε σημαντική παρουσία στα ναζιστικά στρατόπεδα συγκέντρωσης. Είναι χαρακτηριστική η αδιάλειπτη αναπαραγωγή μουσικής από την μπάντα του στρατοπέδου. Πέραν τούτου, οι κρατούμενοι συχνά αναγκάζονταν να τραγουδήσουν και να χορέψουν. Η μουσική είχε διττό ρόλο: εξυπηρετούσε στην ψυχαγωγία των στρατιωτών, ενώ ταυτόχρονα εξευτέλιζε και συνέβαλε στην ψυχολογική καταπίεση των φυλακισμένων

Άλλες μαρτυρίες κάνουν λόγο για την ύπαρξη ενός “ύμνου” της Treblinka. Η ιδέα του “ύμνου” φέρεται να είναι του στρατηγού Kurt Franz, γνωστός για το σαδισμό του και τη φρικαλεότητα με την οποία βασάνιζε δημοσίως κρατούμενους ή σκότωνε νεογέννητα παιδιά. Λέγεται πως ο Franz διέταξε έναν κρατούμενο να γράψει τους στίχους, τους οποίους μελοποίησε -πάντα υπό τις διαταγές του Franz- ο κρατούμενος Artur Gold, γνωστός συνθέτης δημοφιλών τραγουδιών και βιολιστής.

Για την ακρίβεια η μελωδία είχε ήδη συντεθεί στο στρατόπεδο συγκέντρωσης Buchenwald από τον κρατούμενο Hermann Leopoldi για τον επίσημο ύμνο του στρατοπέδου, το “Buchenwaldlied”.

Έχοντας δουλέψει στο “Buchenwald”, ο Franz βρίσκοντας πολύ ενδιαφέρουσα την ιδέα αυτή, αποφάσισε να δανειστεί την μελωδία του ύμνου και διέταξε τον Arthur Gold να κάνει την ενορχήστρωση για την ορχήστρα του στρατοπέδου. Πολλοί ανώτεροι ναζί βαθμοφόροι είχαν κάποια σχέση με την κλασική μουσική. Όχι μόνο λόγω παιδείας αλλά θεωρείτο προσόν μια και ο Hitler ήταν μέγας λάτρης της. (Πολλές πλέον έρευνες αμφισβητούν αυτήν τη διαδεδομένη εντύπωση, αλλά σίγουρα οι ναζί αξιωματικοί των στρατοπέδων δε γνώριζαν πως ο Χίτλερ είχε στην κατοχή του δίσκους με τσιγγάνικες και εβραϊκές μελωδίες και έργα συνθετών για τα οποία η επίσημη θέση του καθεστώτος ήταν πως πρόκειται για παρακμιακή μουσική, πχ. του Tchaikovsky).

Για τον λόγο αυτό τα κονσέρτα που οργανώνονταν γι’ αυτούς αποτελούνταν κυρίως (όχι αποκλειστικά) από έργα Γερμανών συνθετών. Συχνά τα κονσέρτα ήταν ιδιωτικά για έναν ή δύο αξιωματικούς, ενώ άλλες φορές γίνονταν για να εορτασθεί κάποια επέτειος, μια νίκη των δυνάμεων του άξονα ή τα γενέθλια του Χίτλερ.

Σε όλες τις σωζόμενες φωτογραφίες είναι φανερό πως οι μουσικοί των ορχηστρών των στρατοπέδων είναι υποσιτισμένοι, άρρωστοι και δυστυχείς. Αυτό προκαλεί τον δόκιμο προβληματισμό σχετικά με την ποιότητα της μουσικής ερμηνείας. Ένας επιπλέον παράγοντας είναι πως στα έργα που χρειάζονταν πολλά άτομα για να ερμηνευτούν επιστρατεύονταν και ερασιτέχνες, ενώ, τέλος, λόγω των θανάτων (εκτελέσεις, πειράματα, κακουχίες) και των μεταγωγών συχνά οι πρόβες ξεκινούσαν με κάποια σύνθεση, συνεχίζονταν με μια άλλη και ολοκληρώνονταν με μια τρίτη ή τέταρτη.

Στο βιβλίο της Ulrike Migdal (Και η μουσική έπαιζε) αναφέρει σχετικά με τον διευθυντή της

ορχήστρας που ανέβασε το Ρέκβιεμ του Verdi στο Terezin, Rafael Schachter:

(...) η επανάληψη της εκτέλεσης δεν μπορούσε να γίνει γιατί μια μεταγωγή στα ανατολικά (στο Άουσβιτς) απογύμνωσε τη χορωδία (αρχικά είχε 150 χορωδούς). Ο Schachter δεν απελπίστηκε. Σχημάτισε μια καινούρια, εξίσου μεγάλη, χορωδία και προετοίμασε το έργο από την αρχή. Ως αυτό να μην ήταν αρκετό, μια δεύτερη μεταγωγή προς τα ανατολικά τραυμάτισε την όλη προσπάθεια. Ξανά ο Schachter σχημάτισε από το μηδέν μια χορωδία, αλλά αυτήν τη φορά δεν μπόρεσε να μαζέψει πάνω από 60 χορωδούς, και μ’ αυτήν τη σύνθεση έδωσε δεκαπέντε παραστάσεις. Οι αιχμάλωτοι εόρτασαν τη δική τους Λειτουργία των νεκρών.

Το προσωπικό του στρατοπέδου περιέπαιζε τους κρατούμενους και έβρισκε μεγάλη ευχαρίστηση στη διοργάνωση εξαναγκαστικών θεατρικών παραστάσεων, συναυλιών, ρεσιτάλ χορού και άλλων θεαμάτων. Οι ερμηνευτές επιλέγονταν ανάμεσα στους τρόφιμους, οι οποίοι ήταν υποχρεωμένοι να συμμετέχουν στις πρόβες που πραγματοποιούνταν μετά την εργασία στο στρατόπεδο. Οι παραστάσεις πραγματοποιούνταν τις Κυριακές και η παρακολούθηση ήταν υποχρεωτική. Οι γυναίκες εξαναγκάζονταν να τραγουδούν σε χορωδίες. Τα μέλη της χορωδίας έπρεπε κι εκείνα να δουλέψουν το ίδιο σκληρά με τους άλλους τρόφιμους, ενώ οι πρόβες απαιτούσαν επιπλέον ώρες. Η ορχήστρα, συνήθως τριμελής, ήταν υποχρεωμένη να παίζει κάθε μέρα, στις αναφορές, στα σισίτια και καθ’όλη τη διάρκεια του ημερήσιου προγράμματος των στρατοπέδων.

Αντίθετα, οι χαμηλόβαθμοι αξιωματικοί αρέσκονταν σε φτηνά χορευτικά κομμάτια και τραγούδια που ήταν της μόδας και που οι αιχμάλωτοι έπαιζαν όταν αυτοί έπιναν, χαρτόπαιζαν ή οργίαζαν. Για τον λόγο αυτό στα στρατόπεδα δραστηριοποιούνταν πολλαπλά μουσικά σχήματα, ενώ δεν ήταν λίγοι οι μουσικοί που εξαναγκάζονταν να παίζουν σε πολλά από αυτά την ίδια χρονική περίοδο.

Αλλά η μουσική δεν χρησιμοποιούταν μόνο για διασκέδαση των Ναζί. Συχνά αποτελούσε την υπόκρουση σε βασανισμούς και εκτελέσεις

(...) μια σειρά από Εβραίους μπήκε με βήμα στην άδεια πλατεία, ακολουθώντας ένα χαμηλόβαθμο αξιωματικό των SS και περικυκλωμένη από αρκετούς δεσμοφύλακες με ρόπαλα στα χέρια. Μετά η ορχήστρα του στρατοπέδου διατάχθηκε να παίζει ένα βαλς του Strauss για τους Βιεννέζους Εβραίους. Καθένας από τους Εβραίους έπρεπε να στριφογυρίζει ακολουθώντας τον ρυθμό της μουσικής, μέχρι να ζαλιστούν και να πέσουν κάτω.

(...) πριν αυτό το ‘βιεννέζικο βράδυ’ τελειώσει, ένας μεγάλος αριθμός αιχμαλώτων εμφανίστηκε με κάποιους χαμηλόβαθμους αξιωματικούς των SS γύρω τους, καθένας από τους οποίους είχε ένα μαστίγιο στο χέρι του. Τροχάδην δύο αιχμάλωτοι τοποθέτησαν έναν ίππο δίπλα στην ορχήστρα. Το μαστίγιο ξεκίνησε. Οι καμτσικιές ακολουθούσαν κι αυτές τον ρυθμό της μουσικής. Πολλοί ξεφώνιζαν από πόνο. Στην άλλη άκρη της

πλατείας οι Εβραίοι συνέχισαν να χοροπηδούν στο ρυθμό καθώς τους χτυπούσαν με τα ρόπαλα. (αναμνήσεις του Julius Freund, αιχμαλώτου στο Buchenwald)

Σε όλα ανεξαιρέτως τα στρατόπεδα που διατηρούσαν μικρά ή μεγάλα μουσικά σχήματα, αυτά καλούνταν να παίζουν κατά τη διάρκεια βασανισμού κρατουμένων, όπως και συνοδεύοντας εκτελεστικά αποσπάσματα. Σε έκδοση του Μουσείου του στρατοπέδου Μαουτχάουζεν στην Αυστρία φαίνεται η ορχήστρα του στρατοπέδου, μια ομάδα εξαθλιωμένων μουσικών, να συνοδεύουν στην εκτέλεση τον συγκρατούμενό τους Hans Bonagewitz που είχε προσπαθήσει να δραπετεύσει. Σε εκείνα τα στρατόπεδα που δεν είχαν ορχήστρες (πχ Majdanek, Sachsenhausen) τον ρόλο αυτό έπαιζε μουσική που ακουγόταν από μεγάφωνα.

Στο Auschwitz-Birkenau και κατά τη στιγμή που το προσωπικό του στρατοπέδου περνούσε μπροστά από τους παραταγμένους αιχμαλώτους που μόλις είχαν φτάσει στο στρατόπεδο για να διαλέξει αυτούς που θα οδηγούνταν κατευθείαν σε θαλάμους αερίων. Η μουσική που παιζόταν στην περίπτωση αυτή ήταν φολκλορική από τα μέρη καταγωγής των νέο-αφιχθέντων (ουγγρική, πολωνική ή τσέχικη) και ο σκοπός ήταν να τους κάνουν να πιστέψουν πως είχαν μόλις φτάσει σε κάποιο φιλικό περιβάλλον, ελάχιστα πριν τους οδηγήσουν στον θάνατο. Οι μαρτυρίες των επιζώντων κάνουν λόγο ακόμα και για περιπτώσεις που μέλη των ορχηστρών έπαιζαν καθώς οι ναζι διάλεγαν μέλη των οικογενειών ή φίλους τους. Ενδεχομένως, δε, να ήταν αυτός ένας λόγος που πολλοί από τους μουσικούς δέχονταν επίθεση από συγκρατούμενους τους σχετικά με τα προνόμιά τους. Όλοι οι ερευνητές που μελέτησαν το θέμα των μουσικών των στρατοπέδων συγκέντρωσης συμφωνούν πως πολλοί από τους αιχμάλωτους μουσικούς τραυματίστηκαν οριστικά από τις ενοχές τους για τη συμμετοχή τους σ' αυτήν τη μακάβρια διαδικασία.

Μια ακόμα μαρτυρία αποδίδει την εικόνα και τον ρόλο της μουσικής. Επρόκειτο για το περιστατικό της εκτέλεσης 72 Ολλανδών Εβραίων που αποπειράθηκαν να δραπετεύσουν από το στρατόπεδο Sobibor. Η απόπειρά απέτυχε, κατά πάσα πιθανότητα λόγω προδοσίας, και οι δραπετές συνελήφθησαν. Οδηγήθηκαν όλοι στο Κτήριο III του στρατοπέδου, και όλοι οι άρρενες δραπετές εκτελέστηκαν άμεσα. Οι γυναίκες που αποπειράθηκαν να δραπετεύσουν δεν εκτελέστηκαν, υποχρεώθηκαν ωστόσο να παρακολουθούν, να «συνοδεύσουν» την εκτέλεση τραγουδώντας, αλλά και να χορέψουν.

“Όλη εκείνη την ώρα έπρεπε να σταθούμε προσοχή σε μια σειρά. Η εκτέλεση κράτησε περίπου μισή ώρα. Εκείνη τη στιγμή, εμφανίστηκε ο Frenzel και διέταξε τις Ολλανδές να αρχίσουν να τραγουδάνε. Εκείνη τη στιγμή, μια σειρά από πυροβολισμούς ακούστηκε μέσα στην ησυχία και αναμείχθηκε με τις μελωδίες του εξαναγκαστικού τραγουδιού, το οποίο παραμόρφωνε από την αγωνία και το

μαρτύριο το πρόσωπο των συζύγων και των αδελφών των θυμάτων που εκτελούνταν την ίδια στιγμή

Αμέσως ο Frenzel διέταξε να τοποθετηθούν στο πάτωμα σανίδες που θα χρησιμοποιούνταν σαν πίστα χορού. Οργάνωσε μια ορχήστρα και τώρα όλες μας έπρεπε να χορέψουμε και να τραγουδήσουμε. Τα προσωπάμας ήταν μούσκεμα από το κλάμα και τα χείλη μας παραμορφωμένα από τον πόνο.

Όταν οι Γερμανοί ήρθαν από την αίθουσα της εκτέλεσης οι στολές τους ήταν κατακόκκινες από το αίμα. Είχαν μόλις σκοτώσει 72 ανυπεράσπιστους Εβραίους...”

Η μαρτυρία προέρχεται από την κρατούμενη του Sobibor, Eda Lichtman.

Η Μουσική χρησιμοποιώταν επίσης συχνά σαν μέσο εξευτελισμού των κρατουμένων και καταρράκωσης του ηθικού τους

Στην ιεραρχία του στρατοπέδου οι Εβραίοι βρίσκονταν στο χαμηλότερο σκαλοπάτι. Για τον λόγο αυτό πολλοί κρατούμενοι που βρίσκονταν εκεί για άλλους λόγους (εθνικότητας ή σεξουαλικής επιλογής) και ήθελαν να αποκτήσουν την εύνοια των αξιωματικών έγραφαν τραγουδάκια με στίχους που κοροΐδευαν τους Εβραίους και τους προκαλούσαν σε ζητήματα ηθικής και γενετήσιας αξιοπρέπειας. Κάποιες φορές οι αξιωματικοί διέταζαν τους Εβραίους αιχμαλώτους να γράψουν τραγούδια με ανάλογο περιεχόμενο. Σε άλλες περιπτώσεις τα τραγούδια προϋπήρχαν του εγκλεισμού και τροποποιούνταν οι στίχοι τους για να πετύχουν τον σκοπό τους. Οι αιχμάλωτοι ήταν υποχρεωμένοι να τραγουδούν αυτά τα τραγούδια όπως επίσης και τον ύμνο του ναζιστικού κόμματος. Παράδειγμα τέτοιου τραγουδιού είναι το παρακάτω:

Για αιώνες εξαπατούσαμε το γερμανικό έθνος
καμιά απάτη δεν ήταν πολύ μεγάλη για μας
πάντα κερδοσκοπούσαμε, λέγαμε ψέματα και
κοροϊδεύαμε

όποιο κι αν ήταν το νόμισμα

Οι κρατούμενοι αναγκάζονταν να τραγουδήσουν στις πρωινές και απογευματινές αναφορές και στο δρόμο από και προς το κάτεργο. Οι καινούριοι

κρατούμενοι που κατέφθαναν στο στρατόπεδο και κρατούνταν ως εργάτες, όφειλαν να έχουν μάθει τον ύμνο και να μπορούν να τον τραγουδήσουν έως την επόμενη αναφορά

Οι στίχοι του ύμνου κοροϊδεύουν με πικρόχολο τρόπο την τραγική κατάσταση των κρατουμένων, καθώς μιλούν για την χαρά της πορείας προς τη δουλειά, άλλα και τα ιδεώδη των Ναζί περί υπακοής, καθήκοντος και πατριωτισμού. Ο ύμνος παίζεται i σε μείζονα κλίμακα -το είδος της κλίμακας που είναι στη μουσική συνδεδεμένο με πιο χαρούμενες μελωδίες- και κλείνει με ένα θριαμβευτικό και χαρούμενο “Hurra!” (Ζήτω!)

Οι κρατούμενοι ήταν υποχρεωμένοι να τραγουδούν όσο εργάζονταν, αλλά και καθ' οδόν για τον τόπο εργασίας τους και κατά την επιστροφή από την εργασία τους. Οι καταπονημένοι αιχμάλωτοι

υποχρεώνονταν να τραγουδούν γρήγορα για να παίρνουν τον ρυθμό της μουσικής. Ειδικά κατά την επιστροφή από τον τόπο εργασίας η επιμονή αυτή δεν μπορεί να είχε κανέναν άλλο σκοπό εκτός από τον εξευτελισμό και το σπάσιμο του ηθικού των κρατούμενων. Στο στρατόπεδο του Buchenwald οι κρατούμενοι ήταν υποχρεωμένοι να τραγουδούν όλοι μαζί, δυνατά και σωστά. Ένας διασωθείς θυμάται:

Ήμασταν μια χορωδία δέκα χιλιάδων ανδρών. Ακόμα και σε φυσιολογικές συνθήκες, ακόμα και αν όλοι ήξεραν να τραγουδούν θα χρειαζόνταν βδομάδες προβών. Κι επιπλέον (...) πώς θα πηγαίναμε κόντρα στους νόμους της ακουστικής; Ο χώρος είχε διαγώνιο περίπου 300 βήματα. Άρα οι φωνές των ανδρών από το μακρινότερο άκρο θα έφταναν στα αφτιά του διοικητή σχεδόν ένα δευτερόλεπτο αργότερα απ' ό,τι αυτές των ανδρών που ήταν κοντά στην πύλη.

Ο Leopold Kozlowski, ήταν πιανίστας, ακορντεονίστας, συνθέτης και διευθυντής ορχήστρας. Μαζί με τον αδελφό του, έναν εξίσου γνωστό και ικανό βιολιστή, είχαν μεταφερθεί στο στρατόπεδο του Kugowice και εργάζονταν στις κατασκευές δρόμων.

Επίσης, αποτελούσαν το βασικό μουσικό σύνολο του στρατοπέδου, αν και σε κάποιες περιπτώσεις συνοδεύονταν και από δύο ακόμα μουσικούς, ένα κλαρινέτο και ένα κοντραμπάσο. Σε συνέντευξή του περιγράφει μια από τις δεκάδες φρικαλέες προσωπικές εμπειρίες που είχε σε σχέση με τη χρήση της μουσικής ως μέσο βασανισμού και ανθρώπινου εξευτελισμού: "Επαιζα μουσική όντας τρεις ημέρες νηστικός. Δε μου επιτρεπόταν καν να πλυθώ, επομένως δεν μπορούσα ούτε να πιω νερό, τίποτα πολύτως. Μετά από 3 μέρες με οδήγησαν στο διοικητήριο.

Τα τραπέζια ήταν γεμάτα φαγητό. Ετρωγαν και ήμουν τόσο πεινασμένος που το στόμα μου έβγαζε αφρούς, λες και είχα βάλει σαπούνι στο σάλιο μου. Δε μου επιτρεπόταν να αγγίξω το τιτιδήποτε. Εβαλαν μαγιονέζα πάνω μου και κάποιοι από αυτούς πετούσαν ρέγγες προς το μέρος μου. Είχα το δικαίωμα να φάω μοναχά ότι έμενε στο στήθος μου. Το φαγητό που θα έπεφτε στο πάτωμα ήταν για γάτες και σκύλους όχι για μένα. Επαιζα γυμνός. Το ακορντεόν ήταν σχεδόν πιο βαρ'ύ από εμένα, οπότε έπρεπε να σκύβω. Έτσι, κάποιος από αυτούς τους άθλιους, τους δολοφόνους εί την ιδέα να βάλει ένα κερί στον πρωκτό μου. Το άναψε κι έτσι άναβαν τα τσιγάρα τους από κεί. Και έπρεπε να παίζω..."

Πρέπει να θυμάται κανείς πως η μουσική πάντα βρισκόταν στον πυρήνα της ναζιστικής προπαγάνδας. Τόσο οι νέοι που βρίσκονταν κοντά στην ναζιστική ιδεολογία εξοικειώνονταν με τα εμβατήρια από μικρή ηλικία, ενώ ο εναγκαλισμός των υπευθύνων της προπαγάνδας στην πολιτιστική ζωή της Γερμανίας ήταν ασφυκτικός και απόλυτος. Όλες οι ορχήστρες κρατικοποιήθηκαν, το ρεπερτόριό τους ελεγχόταν αυστηρά, και όσοι μουσικοί δε συμφωνούσαν με την ιδεολογία των ναζί απομακρύνθηκαν, και σταδιακά

αντικαταστάθηκαν από φίλα προσκείμενους στο νέο καθεστώς.

Η προπαγάνδα που γινόταν μέσω της Μουσικής στα στρατόπεδα συγκέντρωσης ακουγόταν από μεγάφωνα που αναμετέδιδαν ό,τι εξέπεμπαν τα ραδιόφωνα ή τα γραμμόφωνα. Η Μουσική ανήκε σε συνθέτες που υιοθετήθηκαν από τους ναζί ως αντισημίτες, όπως ο Wagner, και έντυνε λόγους με ναζιστικό περιεχόμενο ή ανακοινώσεις που θριαμβολογούσαν για τις νίκες του γερμανικού στρατού.

Στο πλαίσιο της χρήσης της μουσικής δραστηριότητας ως μέσου προπαγάνδισης της ναζιστικής ιδεολογίας πρέπει, σίγουρα, να υπαχθεί και η όλη λειτουργία του γκέτο/στρατοπέδου συγκέντρωσης του Terezin που προβαλλόταν ως λίκνο καλλιτεχνικής δημιουργίας. Σε μεγάλο βαθμό αυτό οφειλόταν στο γεγονός πως συχνά προβαλλόταν σε διπλωμάτες και οργανισμούς όπως ο Ερυθρός Σταυρός ως στρατόπεδο-υπόδειγμα. Στο Terezin λειτουργούσαν σύνολα Μουσικής Δωματίου, χορωδίες, σύνολα Jazz και σύγχρονης Μουσικής. Το ότι οι καλλιτέχνες του Terezin σκηνήτως εξαιρούνταν από τις μεταγωγές προς το Auschwitz γέμιζε με ζήλο τις πρόβες.

Η πραγματικότητα των αριθμών, βεβαίως, υπήρξε αμείλικτη στο Terezin. Πίσω από το προσωπείο του γκέτο/στρατοπέδου που αγαπά τις τέχνες κρύφτηκε ένα έγκλημα που αφορούσε συνολικά 144.000 ανθρώπους, Εβραίους, κομμουνιστές, τσιγγάνους, μάρτυρες του Ιεχωβά και ομοφυλόφιλους. Από αυτούς περίπου 35.000 υπέκυψαν στις συνθήκες διαβίωσης, 88.000 μετέχθησαν στο Άουσβιτς και μόλις 19.000 απελευθερώθηκαν από τον Σοβιετικό στρατό το 1945.

Όμως παρά τις φρικαλεότητες και την μουσική πράξη κατά παραγγελία η μουσική παρέμενε στον πυρήνα της ως αντίσταση, ελπίδα, μνήμη και επιβεβαίωση της ανθρωπιάς.

Οι διασωθέντες μαρτυρούν πως οι αιχμάλωτοι έπαιζαν μουσική και τραγουδούσαν τραγούδια αντίστασης και ελπίδας, όπως και τραγούδια που μιλούσαν για τον έρωτα και τις χαρές της οικογενειακής ζωής, δηλαδή για όσα τους έλειπαν. Ένα μουρμουρητό ή ένα σφύριγμα ακούσαν για να αναπτυχθεί ένα αίσθημα αλληλεγγύης και επιβεβαίωσης της ταυτότητας, της καταγωγής και της ιδεολογίας τους. Αξίζει να σημειωθεί πως μέχρι την έναρξη του Β' Παγκόσμιου Πολέμου οι περισσότεροι από τους αιχμαλώτους ήταν πολιτικοί κρατούμενοι και τα τραγούδια που σώθηκαν από αυτήν την εποχή είναι πολύ πιο μαχητικά και στρατευμένα.

(...) Αδέρφια, μην κοιτάτε αμέτοχοι, καθώς οι φλόγες θεριεύουν

Αδέρφια μην κοιτάτε αμέτοχοι, καθώς οι πόλεις μας καίγονται.

(...) αν δεν αντισταθούμε το μέλλον μας θα είναι φρικτό

(στίχοι του Mordekha Gebirtig, Εβραίου κομμουνιστή από την Πολωνία)

Πολλοί άνθρωποι που βρέθηκαν αιχμάλωτοι σε στρατόπεδα συγκέντρωσης ή θανάτου άφησαν πίσω τους στίχους που συγκλονίζουν τόσο με την απλότητά τους, όσο και με την ικανότητά τους να περιγράφουν το παιχνίδι της ζωής με το θάνατο. Ο Emanuel Ringelblum γράφει στο ημερολόγιό του για το φαινόμενο των παιδιών που, ορφανεμένα, ζούσαν μέσα τους μέσα στο γκέτο:

(...) Κάποτε είχα ένα ζεστό σπιτικό, τώρα πλαγιάζω στο χώμα

Μας μακελεύουν σαν ζώα, κανείς δεν ακούει το κλάμα μας...

Άλλοι απλώς θρηνούν για αγαπημένα τους πρόσωπα

(...) εδώ κείτεται το μονάκριβο μικρό μου αγόρι,

μικρές παλάμες μέσα στο στοματάκι του,

πώς να σε πετάξω στις φλόγες

με τα λαμπερά ξανθά σου μαλλιά;

(...) Ω, ήλιε, έβλεπες μέσα στη σιωπή

Καθώς χαμογελούσες και έλαμπες ψηλά

Τους είδες να σπάζουν το κρανίο του μικρού μου γιου

Στον παγωμένο τοίχο

(Aaron Liebeskind, Νανούρισμα για τον μικρό μου γιο στο κρεματόριο, Treblinka, 1942)

Ανάμεσα στη διατεταγμένη μουσική πράξη και την παράνομη μουσική δημιουργία ακροβάτησαν πολλές φορές οι αιχμάλωτοι, είτε μελοποιώντας στίχους που έμοιαζαν ερωτικοί (ακίνδυνοι) αλλά σε δεύτερο επίπεδο έκρυβαν μέσα τους την αντίθεσή τους στο καθεστώς, είτε ανεβάζοντας μεγάλης κλίμακας έργα που οι υποθέσεις τους μπορούσαν να εκληφθούν ως αλληγορίες για τον απολυταρχισμό. Παράδειγμα από την πρώτη κατηγορία είναι το τραγούδι της Liuba Levitska που μιλάει για δυο ερωτευμένα περιστέρια που χώρισε ένας πυροβολισμός και τελειώνει λέγοντας ...κατάρα στον άνθρωπο που, κακός και μοχθηρός, σκότωσε τη μοναδική μου αγάπη.

Από τη δεύτερη κατηγορία χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ο Olivier Messiaen ο οποίος

έγραψε έγκλειστος στο στρατόπεδο Gorkitz (τότε Γερμανία, σήμερα Πολωνία) το εκπληκτικό Κουαρτέτο για το Τέλος του Χρόνου, για πιάνο, κλαρινέτο, βιολί και τσέλο (στο ίδιο στρατόπεδο ήταν αιχμάλωτοι ένας βιολιστής, ένας τσελίστας και ένας κλαρινετίστας). Η πρεμιέρα δόθηκε στις 15/01/1941 στο στρατόπεδο.

Δεν είναι λίγοι οι μουσικοί που πλήρωσαν με τη ζωή τους την αποκοτιά τους να περάσουν μηνύματα αντίστασης μέσα από το έργο τους. Πολύ γνωστές είναι η παιδική όπερα Brundibar του Hans Krasa (λιμπρέτο Adolf Hoffmeister), όπου η μοχθηρή μορφή του Brundibar αναφέρεται στον Hitler με τα παιδιά στο τέλος να θριαμβεύουν και να τραγουδούν όλο ελπίδα για το μέλλον τους, αλλά και η όπερα του Victor Ulmann Der Kaiser von Atlantis (ο αυτοκράτορας της Ατλαντίδας), (λιμπρέτο Peter Kien), όπου ο αυτοκράτορας προκαλεί τον Θάνατο με το να σπέρνει την καταστροφή παντού, γι' αυτό ο Θάνατος κατεβαίνει σε απεργία και οι άνθρωποι απαγορεύεται πια να πεθάνουν, η κατάσταση γίνεται ανεξέλεγκτη, ώπου ο Θάνατος δέχεται να ξαναπροσφέρει τις υπηρεσίες του αν ο αυτοκράτορας δεχτεί να γίνει το πρώτο θύμα. Και οι δύο συνθέτες τελείωσαν τη ζωή τους στο Auschwitz

Δημοσιεύτηκε: <https://apenantiOXthi.blogspot.com>

16 Φεβρουαρίου θα είμαστε και πάλι εκεί στο ίδιο μέρος την ίδια ώρα να τραγουδήσουμε απο Rod Stewart και Rolling Stones μέχρι Chris Isaak, Deep Purple και ο,τι άλλο εσείς μας προτινέτε! Υπενθυμίζουμε πως το stage είναι ανοιχτό σε όλους όσους αγαπούν τη μουσική για να τραγουδήσουν ή να παίξουν μαζί μας! Η εταιρεία Sigma Guitars θα διαθέσει για την εκδήλωσή μας μια κιθάρα και ένα ακουστικό Μπάσο για τους φίλους που θέλουν να παίξουν μαζί μας! Μόνο για να παίξουν...όχι για να το πάρουν μαζί τους μετά 😊

Ο Γιώργος Παππάς γράφει στην εφημερίδα "ΤΑ ΝΕΑ" για το πρόγραμμα του ΠΑΛΛΑΔΙΟΥ «Ελλάδα τότε και τώρα»»

Το Γιώργου Παππά, δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ

Η τελευταία επίσκεψη της γερμανίδας καγκελαρίου Μέρκελ στην Αθήνα, πέραν όλων των άλλων, έφερε κινητικότητα σε ένα ζήτημα που εκκρεμεί τα τελευταία χρόνια. Το «Ελληνο-Γερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας», το οποίο, όπως είπε ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας, θα προχωρήσει εντός του 2019. Η γερμανική πρόταση υπάρχει από το 2013, αλλά σκόνταφτε μέχρι τώρα σε επιφυλάξεις της Αθήνας. Είναι η καλύτερη επένδυση για το μέλλον των ελληνο-γερμανικών σχέσεων. Παράδειγμα, το επιτυχημένο πρόγραμμα «Ελλάδα τότε και τώρα» για την ανταλλαγή μαθητών μεταξύ σχολείων της Βαυαρίας και Ελλάδας, το οποίο, με το κατάλληλο ελληνικό ενδιαφέρον, θα κατέληγε και στη διδασκαλία νεοελληνικών σε γερμανικά γυμνάσια.

Ο Ρολφ Κουσλ, Σύμβουλος του υπουργείου Παιδείας της Βαυαρίας, έχει στην ευθύνη του τα 54 ουμανιστικά Γυμνάσια της Βαυαρίας, στα οποία διδάσκονται τα Αρχαία Ελληνικά σε 3.600 μαθητές. «Μέσα από τα κείμενα των κλασικών γνωρίζουν την προσφορά της Ελλάδας ως κοιτίδας της ευρωπαϊκής κουλτούρας», λέει ο Κουσλ στα «ΝΕΑ». Αλλά δεν μένει εκεί, τον ενδιαφέρει και το σήμερα. Έτσι ξεκίνησε το 2013 το πρόγραμμα «Ελλάδα τότε και τώρα» με τη συνεργασία του υπουργείου Παιδείας της Βαυαρίας και του ελληνικού πολιτιστικού ιδρύματος «ΠΑΛΛΑΔΙΟΝ» του Μονάχου. «Σχεδιάσαμε το πρόγραμμα πρωτίστως με στόχο να βελτιώσουμε τις επιβαρυνόμενες από την κρίση σχέσεις των δύο χωρών, να αξιοποιήσουμε τις γέφυρες μεταξύ των δύο χωρών», λέει ο Κουσλ.

Η προσπάθεια δικαιώθηκε. Σε επιστολή στον τότε υπουργό Παιδείας της Βαυαρίας, Λούντβιγκ Σπένλε, οι γονείς του 14χρονου μαθητή Σίμον από το ουμανιστικό Γυμνάσιο Αγ. Στεφάνου του Άουγκσμπουργκ ήταν ενθουσιασμένοι για την ανταλλαγή με το Πρότυπο Πειραματικό Γυμνάσιο Ζωσιμαίας Σχολής Ιωαννίνων. Συγκινητικές ήταν οι αφηγήσεις του για την εγκάρδια υποδοχή την επίσκεψη στο μνημείο θυμάτων του Ναζισμού στο χωριό Λιγκιάδες κοντά στα Ιωάννινα, την κατάθεση στεφάνου στη μνήμη τους, την απαγγελία στις δύο γλώσσες ποιημάτων του Γιάννη Ρίτσου και του Μπέρτολτ Μπρεχτ. «Φάνηκε πόσο μεγάλη σημασία έχει η αλληλοκατανόηση με τους ευρωπαίους γείτονές μας», σημείωναν οι γονείς του Σίμον.

Τόσο οι Βαυαροί όσο και οι Έλληνες μαθητές και εκπαιδευτικοί «αγκάλιασαν» το πρόγραμμα, λέει στα «ΝΕΑ» η Βασιλεία Τριάρχη, πρόεδρος

του ιδρύματος «ΠΑΛΛΑΔΙΟΝ». Οι γονείς, ιδιαίτερα οι Έλληνες, έδειξαν στην αρχή κάποιες επιφυλάξεις, είχαν δισταγμούς. «Μετά τις πρώτες ανταλλαγές όμως στηρίζουν σήμερα ανεπιφύλακτα το πρόγραμμα και κάνουν ό,τι μπορούν για τη συνέχισή του», λέει η κα Τριάρχη.

Οι μαθητές μιλούν για μοναδικές εμπειρίες. «Στο σπίτι που έμεινα κατενθουσιάστηκα από την φιλοξενία και την απεριόριστη ευγένεια τους, αφού δεν έπαψαν να με περιποιούνται σαν να ήμουν δικό τους παιδί!», έγραψε στο σημειώμα της η Εμμανουέλα από το Λύκειο Πανοράματος Θεσσαλονίκης μετά την ανταλλαγή με το Γυμνάσιο «Αλμπρεχτ-Αλντνόρφερ» του Ρέγκενσμπουργκ.

Από τις σημαντικότερες δραστηριότητες του προγράμματος είναι οι αδελφοποιήσεις σχολείων. Σε κάθε περίπτωση, διαβεβαιώνει, το πρόγραμμα «Ελλάδα τότε και τώρα» θα συνεχιστεί. «Τουλάχιστον για τα επόμενα δύο χρόνια μπορούμε να υποστηρίξουμε τις ανταλλαγές με τη χρηματοδότηση του βαυαρικού υπουργείου Παιδείας», λέει ο Κουσλ.

Στα ουμανιστικά Γυμνάσια της Βαυαρίας διδάσκονται τα Αρχαία Ελληνικά από Βαυαρούς εκπαιδευτικούς, «οι περισσότεροι μιλούν και την νεοελληνική γλώσσα», επισημαίνει η κα Τριάρχη. «Θα ήταν καλό να υπάρξει συνεργασία με το ελληνικό Υπουργείο Παιδείας όχι μόνο για την καλύτερη διεξαγωγή των ανταλλαγών επισκέψεων μαθητών, χωρίς γραφειοκρατικά προβλήματα. Αλλά και με την προοπτική της εισαγωγής της διδασκαλίας της νεοελληνικής γλώσσας σε ουμανιστικά Γυμνάσια της Βαυαρίας», επισημαίνει η κα Τριάρχη.

Σχετική κρούση έγινε. Αλλά από ελληνικής πλευράς, μέχρι στιγμής, έμεινε αναπάντητη.

Επίκαιρος

Τρία γεγονότα σιπ σκιά της Οξιάμ

1

2

3

«Με είχαν σαν να ήμουν δικό τους παιδί!»

Επίκαιρος

Δημοτικό Σχολείο Μονάχου Πυθαγόρας

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος κόπηκε η βασιλόπιτα στο σχολείο μας... **συγχαρητήρια** στον μικρό μας Θεωρή που κέρδισε το φλουρί και ένα μεγάλο ευχαριστώ στους γονείς που μας τίμησαν με την παρουσία τους καθώς επίσης και στους φίλους μας από το Konditorei Fotis Michalis για την ευγενική τους προσφορά

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ
5^{ου} ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

**ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟ
ΞΕΦΑΝΤΩΜΑ 2019**

MUSIK, TANZ & MASK PARTY

23 FEB | **GASTHAUS
OBERMAIER**
ΕΝΑΡΞΗ ΞΕΦΑΝΤΩΜΑΤΟΣ 18.00 TRUDERINGER STR. 306, 81825 MÜNCHEN

ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
DJ SAKIS

ΠΛΟΥΣΙΑ ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΣ ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΕΚΠΛΗΞΕΙΣ
ΕΙΣΟΔΟΣ 5€
ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΤΩ ΤΩΝ 12 ΕΤΩΝ ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

Design by JC WEBB AG | Web & Graphic Design

ΛΕΣΧΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

CLUB GRIECHISCHER AKADEMIKER

Vortrag von Prof. **GEORGES PREVELAKIS**, Universität Paris-Sorbonne
(in griechischer Sprache mit deutscher Simultanübersetzung)

**„WER SIND DIE GRIECHEN? – ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ;
EINE IDENTITÄT IN DER KRISE – ΜΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΕ ΚΡΙΣΗ“**

15. März 2019, 19 Uhr

Anton-Fingerle-Bildungszentrum, Schlierseestr. 47

V.i.s.d.P.: Club Griechischer Akademiker München e.V., Domersbergerstr. 15, 80654 München, E-Mail: vorstand@cga-m.de

Δηλώσεις συμμετοχής /Anmeldungen bitte bis 10.03. unter: vorstand@cga-m.de

Eintritt frei!

Foto: Cover des Buches von Georges Prevelakis „Qui sont les Grecs? Une identité en crise, CNRS Editions, 2017

1969 — 2019

50 ΧΡΟΝΙΑ

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΟΝΑΧΟΥ

Μαζεύουμε πλαστικά καπάκια για καλό σκοπό....

Με αυτό το σύνθημα η Ηπειρωτική Κοινότητα Μονάχου στα πλαίσια των εκδηλώσεων για τα 50 χρόνια από την ίδρυσή της ξεκινάει κοινωνική δράση με στόχο να προσφέρει με την βοήθεια των μελών και φίλων της σε συνανθρώπους που χρειάζονται την στήριξη μας....

Ξεκινάμε το Χριστούγεννα και συγκεντρώνουμε όσα περισσότερα καπάκια μπορούμε μέχρι το καλοκαίρι του 2019. Με την ελληνοβαυβαρική εκδήλωση στις 7 Ιουλίου 2019 κλείνει αυτή η δράση και ξεκινά η καταμέτρηση....

Την προσπάθεια μας στηρίζουν οργανώσεις στην Γερμανία αλλά και στην Ελλάδα.

Σε συνεργασία με τη συμφωνική ορχήστρα Νέων Ελλάδος και του συλλόγου συνδρόμου Down Ελλάδος συγκεντρώνουμε καπάκια για την αγορά αναπηρικών αμαξιδίων. Στη Γερμανία στηρίζουμε τη δράση κατά της πολιομυελίτιδας (500 καπάκια= 1 εμβόλιο).

Μπορείτε να ενημερωθείτε στις παρακάτω ιστοσελίδες:

www.life-events.gr/parousiaseis/mazevoume-plastika-kapakia-gia-kalo-skopo/

<https://deckel-gegen-polio.de/>

<https://www.endpolio.org/de>

Τα κάπακια που συγκεντρώνετε μπορείτε να τα φέρνετε κάθε Κυριακή (εκτός διακοπών)

από τις 2μ.μ. έως τις 5μ.μ. στους χώρους που γίνονται οι πρόβες των χορευτικών ομάδων της Ηπειρωτικής Κοινότητας

στο

Multikulturelles Jugendzentrum (MKJZ),

Westendstr. 66a, 80339 München.

U4/U5 Haltestelle Schwantalerhöhe,
Tram Linien 18/19 Haltestelle Schrenkstraße

Ελπίζουμε στην στήριξή σας και σας ευχαριστούμε πολύ....

Το Δ.Σ. της Ηπειρωτικής Κοινότητας Μονάχου.

Αυτό το διάστημα επεκτείνουμε την δουλειά μας και ψάχνουμε για καινούργια στελέχη στην εταιρεία μας. Πρόκειται για αυτοαπασχόληση δίχως minimum ή maximum αμοιβών, και όχι για υπαλληλική-μισθωτική θέση. Δυνατότητα συνεργασίας τόσο για συμπληρωματικό όσο και για κύριο εισόδημα. Στοιχεία επικοινωνίας:

Business Owner
Maria P. Tsoutsou
☎ 0170 99 69 619 • ✉ mtsoutsou@yahoo.de

Business Owner
Maria Zikyri
☎ 0152 33 53 28 15 • ✉ mariazikyri@gmail.com

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΝΟΡΙΑΣ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ

Η παιδική μουσικοθεατρική ομάδα "Μελωδία" σας παρουσιάζει την παράσταση

Matilda

Βασισμένη στο ομώνυμο μυθιστόρημα του Roald Dahl
Σε σκηνοθεσία Ηρώ Κωστράκη και μουσική διδασκαλία: Μαρία Κρινιτι

Πέμπτη, 28.02.19, ώρα 20:00
Παρασκευή, 01.03.19, ώρα 19:00

Grosser Saal
Bürgerhaus
Unterföhring
Münchner Str. 65
85774 Unterföhring

Είσοδος 12€ /
Μειωμένο 8€

© Layout: ES smart graphic design - info@essgd.com - www.es-sgd.com

«Κάποιες φορές η τάξη θέλει... αταξία!»

Η παιδική Μουσικοθεατρική ομάδα ΜΕΛΩΔΙΑ θα παρουσιάσει για δυο μόνο παραστάσεις στο Μόναχο, το πολυβραβευμένο μιούζικαλ «MATILDA» σε απόδοση κειμένου και σκηνοθεσία της Έρω Κωστράκη.

Από το 2011 μέχρι σήμερα, η πολυσυζητημένη παράσταση έχει σπάσει ρεκόρ εισιτηρίων και βραβείων, κερδίζοντας το κοινό και τους κριτικούς,

Παραγωγή : Ενορία Αγίων Πάντων Μονάχου

στο West End του Λονδίνου, το Broadway, την Αυστραλία και τον Καναδά!

Έχει ήδη αποσπάσει περισσότερα από 50 σημαντικά βραβεία σε όλες τις κατηγορίες, ενώ από το 2012 μπήκε στο βιβλίο των ρεκόρ GUINNESS, κερδίζοντας την ίδια χρονιά επτά θεατρικά βραβεία OLIVIER στο Λονδίνο.

Υπόθεση:

Η Ματίλντα Γουόρμγουντ, ένα παιδί διαφορετικό από τα υπόλοιπα, διαβάζει Ντοστογιέφσκι, μετακινεί ποτήρια με τα μάτια της και μαγνητίζει με τη φαντασία της που τρέχει με ταχύτητα φωτός. Ξεχωρίζει αληθινά από τους φίλους, τους συμμαθητές και την οικογένεια της γιατί αποφασίζει να υψώσει το μικροσκοπικό της ανάστημα απέναντι σε έναν κόσμο γεμάτο τηλεοπτικές εκπομπές, απόρριψη, υστερικές φωνές, απειλές και να βροντοφωνάζει στην οικογένεια της και την τυραννική διευθύντρια του σχολείου της, Αγκάθα Τράντσμπουλ: «Μόνη μου θα αλλάξω αυτή την ιστορία!».

Η μικρή ηρωίδα, σε αντίθεση με τον σύγχρονο άνθρωπο, ο οποίος υποτάσσεται και εγκλωβίζεται σε μία κοινωνία που μετατρέπει τα μέλη της σε άβουλα όντα, θέλει να αλλάξει τη μοίρα της διεκδικώντας τα όνειρα της για ένα καλύτερο αύριο και ξεσηκώνοντας τους συμμαθητές της, γιατί «κάποιες φορές, η τάξη θέλει... αταξία!»

Θα τα καταφέρει άραγε; Η συνέχεια στη σκηνή του δημοτικού θεάτρου του Unterföhring Κείμενο/Σκηνοθεσία: Ηρώ Κωστράκη Μουσική επιμέλεια : Μαρία Κρινιτι Φώτα : Σωκράτης Τίρλας

Σχεδιασμός αφίσας : Es-smart graphic design

Σύλλογος Ποντίων Μονάχου – Βασιλόπιτα 2019, Bürgerhaus Karlsfeld

Φωτογραφίες: Λάκης Σπυριδωνίδης – Δορυφόρος

Ο πρόεδρος του Συλλόγου Ποντίων Μονάχου Χάρης Φωτιάδης κόβει τη Βασιλόπιτα

Δώρο από τις παρχαρομένες στην «φρέσκο» πατέρα Νίκο Σιώμο

Ο Αντιπρόεδρος του ΠΑΛΛΑΔΙΟΥ Κωνσταντίνος Ορφανίδης

Το μέλος του ΔΣ της Ομοσπονδίας Συλλόγων Ποντίων Ευρώπης και πρ. Πρόεδρος του Συλλόγου Μονάχου Χρήστος Χαζαρίδης σέρνει το χορό

Η Γενική Πρόξενος της Ελλάδας στο Μόναχο Παναγιώτα Κωνσταντινοπούλου

Ο Αρχιμανδρίτης Γεώργιος Σιώμος για άλλη μια φορά κοντά στους συλλόγους

Ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Συλλόγων Ποντίων Ευρώπης Αναστάσιος Οσιπίδης

Η Αλεξάνδρα Σπυριδωνίδου, το αρχαιότερο μέλος του συλλόγου και μέλος της ομάδας των «παραχαρομένων»
 Δεξιά: από αριστερά ο Πρόεδρος του Συλλόγου Χάρης Φωτιάδης, ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Αναστάσιος Σπυριδωνίδης, ο
 παλαίμαχος Λάκης Σπυριδωνίδης και το μέλος του ΔΣ της Ομοσπονδίας και πρώην Πρόεδρος του Συλλόγου Μονάχου,
 Χρήστος Χαζαρίδης

**ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΝΤΙΩΝ
ΜΟΝΑΧΟΥ**
www.pontos-muenchen-ev.de

**ΕΚΘΕΣΗ ΠΟΝΤΙΑΚΩΝ
ΕΝΔΥΜΑΣΙΩΝ**

Από 09 έως 22 Φεβρουαρίου 2019

στο Πνευματικό Κέντρο
«Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος»
του Ιερού Ναού των Αγίων Πάντων
Ungerer Str. 31, 80805 München

Εναρξη
Σάββατο 09 Φεβρουαρίου και ώρα 6 μ.μ.

Εισήγηση με θέμα:
*«Οι ενδυμασίες των Ελλήνων
του Πόντου στον 20ο αιώνα.»*

Εισηγητές:
Δρ. Ιωάννης Αμαραντίδης και Ελένη Σαββίδου

Η έκθεση θα είναι ανοιχτή καθημερινά
από τις 10 έως τις 12 μ.μ. και από τις 5 έως τις 8 μ.μ.
στους χώρους του Πνευματικού Κέντρου
«Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος»
του Ιερού Ναού των Αγίων Πάντων

Είσοδος ελεύθερη

Με την ευγενική υποστήριξη

Layout: ES smart graphic design, info@es-rgb.com - www.es-rgb.com

Αποκτήστε ΤΩΡΑ το εξοχικό σας στην Ελλάδα με ένα μόνο κλικ!

Ανακαλύψτε ένα νέο κόσμο
σύγχρονων υπηρεσιών &
βρείτε το σπίτι των ονείρων σας,
εύκολα και γρήγορα!

FERIMMO

www.ferimmo.de

Η μεγαλύτερη online
πλατφόρμα για ακίνητα στην Ελλάδα
τώρα κοντά σας.

Take the first step to your dream house in Greece

ΠΡΩΤΗ ΔΥΝΑΜΗ ΠΑΝΤΟΥ

ΘΕΤΙΚΗ 1

Μαθηματικά - Φυσική
Χημεία - Γλώσσα

ΘΕΤΙΚΗ 2

Βιολογία - Χημεία
Φυσική - Γλώσσα

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ

Αρχαία - Ιστορία
Λατινικά - Γλώσσα

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ

Μαθηματικά - Οικονομία
Προγραμματισμός
Γλώσσα

QUALI

Μαθηματικά
Γερμανικά - Αγγλικά
Φιλοσοφική

M10

Μαθηματικά
Γερμανικά - Αγγλικά
PCB - GSE

ΑΓΓΛΙΚΑ

ECE - CAE - CPE
ECCE - ALCE - ECPE

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ

B1 - B2 - C1 - C2

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΥΚΛΟΣ

Sonnenstr. 21 / Herzog-Wilhelm-Str. 16, 80331 München

089-558205

cyclus@multi-sys.de

www.cyclus-online.de